

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Міжнародного гуманітарного університету
протокол № 1 від «30» вересня 2020 року

Ректор

К.В. Громовенко

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
«ПРАВО»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

08 Право
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

081 Право
(код та найменування спеціальності)

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ

бакалавр права
(назва кваліфікації)

**ВІДПОВІДАЄ ВИМОГАМ
СТАНДАРТУ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

відповідає (наказ № 1379 від 12.12.2018 р.)

Гарант освітньої програми

к.ю.н., доцент кафедри
державно-правових дисциплін

 А.О. Згама

Розробники програми:

к.ю.н., доцент кафедри
державно-правових дисциплін

 Н.В. Атаманова

к.ю.н., доцент кафедри
цивільного та господарського
права і процесу

 Н.М. Денисяк

Відгуки-рецензії зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Матвєєва Лілія Георгіївна** – завідувач кафедри теорії та філософії права Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент;
2. **Дудченко Валентина Віталіївна** – Вчений секретар НУ «ОЮА», професор кафедри теорії держави і права, доктор юридичних наук, професор.

Розглянуто на засіданні кафедри державно-правових дисциплін

Протокол № 1 від 26 серпня 2020 р.

I. ПРЕАМБУЛА

Освітня програма підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) перелік компетентностей випускника;
- 3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 4) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

Університет на підставі освітньої програми (ОП) розробляє навчальний план, який визначає:

- перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС;
- послідовність вивчення дисциплін;
- форми проведення навчальних занять та їх обсяг;
- графік навчального процесу;
- форми поточного і підсумкового контролю.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується ректором університету.

Стандарт та ОП базуються на компетентнісному підході і поділяють філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Основні терміни та їх визначення (тезаурус)

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам **освітньої програми**.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Дескриптори Національної рамки кваліфікацій

- **автономність і відповідальність** – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;
- **знання** – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);
- **комунікація** – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;
- **уміння** – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

II. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Міжнародний гуманітарний університет Інститут права, економіки та міжнародних відносин Кафедра державно-правових дисциплін
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітня кваліфікація	Бакалавр права
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 081 «Право» Освітньо-професійна програма - Право
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС
Термін навчання	3 роки 10 місяців за денною формою навчання 4 роки 10 місяців за заочною формою навчання
Наявність акредитації	Сертифікат МОН УП №16000393 від 26.04.2017 (сертифікат діє до 1 липня 2027 р.)
Передумови	- атестат про повну загальну середню освіту, сертифікати ЗНО, диплом молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра); диплом бакалавра із іншої спеціальності - вступні іспити з фаху - решта вимог визначаються правилами прийому на освітню програму бакалавра
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	mgu.edu.ua
Мета освітньої програми	
Забезпечити якісну, доступну сучасну освіту завдяки знанням та досвіду викладачів, розвитку наукових і освітніх технологій. Готувати спеціалістів, здатних до практичної реалізації отриманих знань в науці та виробництві. Розвивати творчий науковий потенціал студентів, які здобувають ступень магістра, сформувати у них потребу до самоосвіти та саморозвитку особистості. Забезпечити підготовку в галузі права; надати студентам можливість опанувати фундаментальні і спеціальні знання, підготувати їх до професійної діяльності у сфері права та подальшого навчання за магістерською програмою (за наявності бажання студента продовжити навчання)	
Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	Галузь знань: 08 «Право» Спеціальність: 081 «Право» Освітньо-професійна програма: «Право» Об'єкт вивчення: право як соціальне явище. Вивчення права та його джерел ґрунтується на правових доктринах, цінностях і принципах, в основі яких покладені права та основоположні свободи людини. Цілі навчання: формування здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері права з розумінням природи і змісту його основних правових інститутів, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин. Теоретичний зміст предметної області складають знання про: основи поведінки індивідів і соціальних груп; творення права, його тлумачення

	та застосування; правові цінності, принципи, а також природа і зміст правових інститутів, етичні стандарти правничої професії. Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; інформаційно-комунікаційні технології. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, що застосовуються в правовій діяльності.
Академічні права випускників	Продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Працевлаштування випускників	Працевлаштування на посади відповідно до Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010), які потребують наявності вищої освіти зі спеціальності 081 «Право». Фахівець із кваліфікацією бакалавр права здатен займати посади державної служби категорії «В», посади патронатної служби в державних органах та їх апараті, практично виконувати завдання і функції держави; працювати фахівцем у державних та комунальних підприємствах, установах чи організаціях; юрисконсультантом юридичної служби на підприємствах недержавної форми власності. Секретарі адміністративних органів; судові секретарі, виконавці та розпорядники; організатори діловодства (державні установи); організатори діловодства (види економічної діяльності); організатори діловодства (система судочинства); помічники керівників підприємств, установ та організацій; помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів; помічники керівників малих підприємств без апарату управління; інші помічники; інші технічні фахівці в галузі управління; державні інспектори; інспектори митної служби; інспектори податкової служби; інспектори із соціальної допомоги; інспектори з ліцензій; інші державні інспектори; інспектори правоохоронних органів, кримінально-виконавчої служби, воєнізованої охорони, приватні детективи та фахівці з дізнання; фахівці кримінально-виконавчої служби; соціальні працівники.
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти бакалавра права	
Обсяг освітньої програми у ЄКТС	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС; на основі ступеня бакалавра іншої спеціальності - 180 кредитів ЄКТС; на основі ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст - 120 кредитів ЄКТС; Не менше 150 кредитів ЄКТС спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей. 18 кредитів ЄКТС спрямовано на практику в юридичних особах публічного та приватного права, які здійснюють діяльність з правозастосування, зокрема, на базі юридичних служб органів місцевого самоврядування, органів законодавчої та виконавчої влади, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, а також у судах, прокуратурі, адвокатурі, нотаріаті, юридичних клініках закладів вищої освіти.
Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та тендерні проблеми. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності. ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві. СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів. СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи. СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу. СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, зокнайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. СК9. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів. СК10. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання. СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

	СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (ПРН)	
Соціально-гуманітарна ерудованість	1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання. 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю. 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
Дослідницькі навички	7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами. 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
Комунікація	10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію. 11. Володіти базовими навичками риторики. 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло. 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій	14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності. 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. 16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності. 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
Праворозуміння	18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи. 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
Правозастосування	21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення викладання дисциплін навчального плану представлено спеціалізованими аудиторіями, облаштованими сучасною технікою, в т.ч. проекторами, мультимедійними дошками, лінгафонним обладнанням, комп'ютерами та програмним забезпеченням. Всі приміщення відповідають санітарно-гігієнічним нормам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційного забезпечення навчального процесу включає бібліотечні фонди, в тому числі електронні ресурси, віддалені точки доступу. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми включає навчальний контент, плани практичних занять, завдань для самостійної роботи студентів, питань, задач, завдань або кейсів для поточного та підсумкового контролю, завдань для комплексної контрольної роботи, робочої програми всіх видів практики.
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Студенти, що навчаються за даною освітньою програмою, мають на законодавчо визнане право перехресного вступу на інші спеціальності, в тому числі із зарахуванням кредитів по суміжним дисциплінам.
Міжнародна кредитна мобільність	Студенти, що навчаються за даною освітньою програмою, мають право на здійснення міжнародної академічної мобільності у строки та на умовах передбачених законодавством України, як в межах укладених договорів та міжнародних програм, так і в особистому порядку. За умови одночасного проходження навчання в ЗВО України та іншої країни складається індивідуальний план-графік навчання з проходженням відповідної атестації.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Іноземні громадяни мають право вступу до навчання на освітню програму за умови виконання правил, передбачених умовами Вступу ЗВО та згідно законодавства України. Для забезпечення ефективного процесу навчання впроваджуються навчання державній мові, яке закінчується державною атестацією наприкінці всього терміну навчання.

Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Основні:

1. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. / Законодавство України. Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
4. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
5. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої Діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>
6. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>

Інші рекомендовані джерела:

7. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL: http://www.ehea.info/Upload/document/minis terial_declarations/EHEAParis2018_Com m unique_AppendixIII_952778.pdf
8. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 // URL: http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of_education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3);
10. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації // URL: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];
11. Національний освітній глосарій: вища освіта. // URL: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];
12. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти // URL: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigm HE.pdf>];